

Mari Uustalu

Mõnda
Kullamaa
kihelkonna
Maidla kooli
ajaloost

Mari Uustalu

Mõnda
Kullamaa
kihelkonna
Maidla kooli
ajaloost

Maidlas 1963. a. kevadel

MÕNDA MAIDLA KOOLI AJALOOST

Mõnede kaudsete andmete kohaselt on Maidla kool asutatud 1863. aastal. Siin lähedal sündinud, pärastise kauaaegse Vaikna vallakooli õpetaja Jaan Veidermanni poolt kirja pandud mälestusi arvestades peaks Maidlas juba enne 1962. aastat kool olnud olema.

Esimene koolimaja asus Maidla mõisa maa-alal. Seda kohta nimetati Jäneseturu mäeks, milline nimetus on säilinud käesoleva ajani. See koht asub praeguse Maidla kooli õpetajate elamu lähedal üle tee. Omal ajal olid seal veel ahervare ja vundamendi avamed näha. Praegu on seal kohal vähe kõrgem kungas, mis kaetud võsastikuga.

Tolleaegse Maidla kooli kohta on Jaan Veidermann järgmist kirja pannud: "Emal oli nüüd väga raske, kuid siiski saatis ta poisile koolikotti kaasa andes "Ühe suitseva korstnaga maja poole", kus ta koolmeistrit nägi oma lastega söögilaua ääres õppetööd tegemas ja kus ta esimest korda sai õpetuse, kuidas siin majas olla ilma mütsita. Ka koolis kasutati karistuseks vitsahirmu, mille osaliseks ka noor poiss sai, kui ta õues kasvava noore kuuse ladva oli ära murdnud."

Esimene õpetaja Maidla koolis oli Mart Pöder. Tema töötas siin aastatel 1863. - 1873. Tolleaegsest õppetöökäigust koolis pole jäänud täpsemaid andmeid. On küll teada, et kooliõpetajat kohustati ta ülemuse poolt, kelleks oli Kullamaa kiriku pastor, laupäeviti täiskasvanuile ümbruskonnast palvetunde pidama. Peale selle tuli koolmeistril - nii nimetati kooliõpetajaid - ka vaimulikke perekondlikke talitusi toimetada, lapsi ristida, surnudi kodust ära saata jms.

Koolmeistrile vaadati siis kui targemale inimesele ja sellepärast sai talle osaks ka suurem külalislahkus: kostitati paremate toitudega ja jookidega, niipalu kui see võimalik oli. Mis ime siis, kui koolmeistrile ka väike "vint" pähe jäi. Selle asjaolu kohta olgu toodud väike episood M. Põdra isiklikust elust, nagu seda vanemad inimesed jutustada teadsid.

Kord oli Põder külas maitsenud kapakalja pisut rohkem kui vaja ja jäänud koduteel Olimae teeveerele istuma ja iseenesega kõnelema ning taevase jumala poole palvega pöörduma, et see juhataks talle toeks ta armastatud Liisu. Samal ajal, kui Põder oma igatsusi valju häälega taeva poole saatis, sõitnud sealt parajasti mööda Kullamaa kiriku pastor Eberhard. Teeveerel oma koguduse koolmeistrit ära tundes ja ta igatsevat kõnelust kuuldes peatanud Eberhard hobused ja jäänud väsinu unelmas lausutavaid sõnu kuulatama. Põder arvanud, et see kohtumine on otse jumalast saadetüd ja avaldanud hingekarjasele oma sügavama soovi armastatud Liisu suhtes. Varsti pärast seda kutsunudki Eberhard Liisu oma juurde ja soovitanud Mart vastu võtta. Noh, kui jumal ise oli noorte inimeste saatust juhtima hakanud, mis siis Liisulgi selle vastu võis olla. Nii saigi Liisust ja Mardist abielupaar, kelle hilisemast kooselust rahva mälestusse pole teateid jäänud.

Järgmine õpetaja Maidla koolis oli Tõnis Nuun, kes oli selles ametis aastail 1873. - 1887. Tõnis Nuuni ajal viidi kool üle Maidla Tikamele ühte vanasse hoonesse, mis oli varem külakõrtsi ülesandeid täitnud. Selle koolimaja uue asu-

koha pärast olnud vallal palju vaidlusi mõisaga. Selle põhjusti pole aga kättesoleva kirjutise autoril korda läinud selgitada.

Kolmandaks õpetajaks Maidlas oli Villem Leital, kes töötas siin aastatel 1887.-mest kuni 1901. aastani. Leitalil tulnud õpetajakohuste kõrval teha ka väikese valla kirjutaja töid, nii suured, kui need tol ajal küll võisid olla. Valla asjaajamiseks oli vaja lisaruume peale kantseleilise asjaajamise. Selleks otstarbeks ehitati koolitoa kõrvale kolm-neli ruumi, kuhu vajaduse korral paigutati vallakohtu poolt arestikaristuse alla mõistetud kodanikkke oma aega ära istuma. Neid ruume võis kasutada ka mõne koolipoisi kangekaelsuse leevendamiseks. Nüüd olid ühes hoones koos kolm asutust: koolimaja, vallamaja ja arestimaja.

Ajajooksul kasvas kooli õpilaste arv, samuti suurenes ka valla asjaajamine. Endine kõrtsihoone jäi nüüd kitsaks uute ülesannete täitmiseks. V.Leital hakkas arendama mõtet, et vald ehitaks uue koolihoone ja ka uue vallamaja. See mõte sai ka teoks. Uue koolimaja plaani koostas V.Leital ise. Uus koolihoone püstitati senise maja vahetusse lähedusse. Uues majas jätkas Villem Leital koolitööd. Vana maja jäi valla vaestemajaks.

Leitali tööst väljaspool kooli on teada, et ta asutas siia esimese segakoori ja viis selle võimed tunnustatavale kõrgusele. 1894. aastal Haapsalus toimunud esimesel Läänemaa laulupeol esines Maidla kool lauluvõistlusel ja saavutas teise koha, mis märgiti ära kiituskirja andmisega. Esimese koha päris Haapsalu karskusselts "Kungla" segakoor. Maidla koor esitas Karl-August Hermann'i laulu "Ilumees".

Seesugune Maidla segakoori menu oli suurel määral tingitud ühest väga ilusa häälega sopranilauljast, kelle kohta Rudolf Tobiase isa, Kullamaa köster Joh. Tobias oli arvanud, et seesuguse häälematerjaliga laulja vääriks edasist koolitamist laulu alal. Maidla küla A Saluselja talu perenaisel Mai Baumannil puudusid selleks edasiharimise võimalused.

Neljas Maidla vallakooli õpetaja oli Villem Leitali vend Karl Leital. Villemi noorem vend oli ka varem siin külas olnud. Villem Leital valis enesele teise elukutse. Tõmbejõuks, mis Karl Leitali siia tõi, võis olla ka naabruses asuva Altoa talu peretütar Marie, kellesse mõlemad vennad olid ühte viisi armunud. Karl jäi siia õpetajaks ja abiellus ka Marie Silbermanniga. Nende lastest said kolm õpetajateks.

Viies õpetaja oli Madis Ester. Nüüd hakkasid õpetajad siin tihti vahelduma. Ester püsis siin kaks aastat, 1906.-st 1908. aastani. Siit Siirdus Ester Tartumaale. Ta järel tuli Maidla kooli peale noor õpetaja Karl Sternaich, kellega nende riidade kirjutajal oli otseseid ja kaudseid kokkupuuteid. Karl Sternaichil oli juba rohkem kaasaegsem haridus. Ta oli lõpetanud Tallinnas linnakooli, millise haridusega õpetajaid tol ajal veel palju ei olnud. Õpetajate seminaride lõpetajaid vallakoolides peaaegu ei olnudki.

Sternaich oli olnud Tallinna Toomvaestekooli kasvandik ja seal valitseva režiimi kohaselt saanud kogemusi iseteenindamiseks ja isegi raskemateks kehalisteks töödeks. Üksiku noore mehena tuli tal Maidlas omal kael kõigis asjus toime tulla kolme klassiga ühes komplektis töötada ja ka enese eest

hoolitseda. Kord tulnud talle külaline varsti pärast seda, kui Sternaich oli leivasõtkumise lõpetanud. Külastajale vastu minnes vabandanud peremees, et tal küünealused veel leivataigent tšais. Muidu oli lastekodu kasvatuse saanud noormees väga korrektne ja puhtusearmastaja. Tema suure kohusetunde näiteks olgu näide sellest, et ta käis 12 kilomeetri taha näidendi proovile ja seda pealegi porisel sügisel. Suvel käis ta ametivenna juures Liivil aitamas heina teha, kus kitsaste olude tõttu teenistusvõimalused eitea kui suured ei olnud.

Maidlast lahkus Sternaich pärast kolmeaastast teenistust.

Seitsmēs õpetaja oli Maidlas Gustav Raimthal (1911.-1912.) Raimthal oli maapoiss Piirsalust, tegev mitmel alal. Korraldas rahvapidusid, mängis puhkpilliorkestris, täitis lavalisi osi. Väikest kõrvalteenistust sai päevapiltniku tööst.

Esimese Maailmasõja ajal rühetusid õpetajad sageli. Siis olid Maidlas õpetajaiks kohalik noormees, reaalkooli lõpetanud Voldemar Tiigenberg, siis Tereese Peetmann, Gustav Pöldmann, Anton Mamers ja Vilhelmine Otenson, kes püsisid siin igauks ainult aasta-paar. 1921. aastal valiti Maidla algkooli õpetajaks ja juhatajaks nende ridade kirjutaja Marie Uustalu, kes püsis siin kakskümmend üks aastat, s.o. kuni 1942. aastani.

1919. aastal oli kehtestatud neljaaastane koolikohustus, kuid Maidla kool jäi esialgu veel kolmeklassiliseks. 1921.-1922. õppeaastal oli Maidla koolis 32 õpilast. Järgmistel aastatel kasvas õpilaste arv pidevalt. Oli mitmeid puudusi

küll õppealalisi ja majanduslikke. Sõjaaegsed olud olid toonud kaasa mitmeid raskusi ja laostamisi. Tsaariaegne valitsus oli väga vähe hoolitsenud koolikorralduse eest. Ei olnud koolis ühtki raamatut lugemiseks, kuigi nende järgi suur nõudmine oli. Tuli teid leida, kuidas sellest hädast pääseda. Eelkõige oli vaja raha. Ainuke tee rahasaamiseks oli pidude korraldamine, millele ka asuti. Umbruskonna noorte kaasaaitamisel hakati pidusid korraldama koolimaja kitsastes ruumides. Peopääsmete müügist saadud rahaga oli võimalik osta raamatuid ja panna alus väikesele õpilaste raamatukogule. .

Raamatukoguga algust tehes seisime uue takistuse ees: polnud kohta, kuhu raamatuid asetada, sest et koolis polnud ühtki raamatute hoiukohta. Õnneks oli kellegist eelmisest õpetajast siia maha jäänud väikese kapi kere; puudusid riiulid, puudus kapi seljatagune, mis võib olla olnud kütuse puudusel tuleroaks antud. Tegime nii, et asetasime kapi kere seljaga vastu seina, riiuliteks kogusime külast lauaotsi. Niiviisi õnnestus meil konstrueerida raamatukogule panipaiga. Haak, mis oli kapi sisemust kaitsnud endise omaniku ajal, jäi samaks otstarbeks edasi. Õppevahenditeks oli koolis suur orel, mis varematal aegadel oli kõlvuline siin korraldatavatel palvetundidel kirikulaule saatma. Loomulikult ei puudunud ka koraalinootide kogu, n.n. Punschel. Ja see oligi peaaegu kõik.

1922. aastal tuli siia haridusministeeriumi esindaja, kelle ülesandeks oli rahvaraamatukogude võrgu korraldamine. Alul polnud ei ministeeriumil, ega kohalikul omavalitsusel

polnud esialgul suuremaid summasid raamatukogude toetuseks anda. Hiljem hakkas ministeeriumist vähehaaval rahasid tulema ja vallaomavalitsusele tehti ülesandeks eelarve korras raamatukogudele rahasid anda, kuid need toetused olid praeguse ajaga võrreldes päris väikesed.

Väikest kooliraamatukogu kasutasid ka ümbruskonna elanikud. Hiljem moodustati avalike raamatukogude võrk. Siis sai alguse Kolovere-Kalju avalik raamatukogu. See asus ka Maidla kooli ruumides ja raamatukogu juhatajaks oli M. Uustalu.

1923. aasta sügisel muudeti Maidla algkool neljaklassiliseks. Samal ajal valiti töösse veel teine õpetaja, kelleks sai kunagine Maidla õpetaja Karl Leitali poeg Ilmar Leitalu. M. Uustalu jäi koolijuhatajaks edasi. Kool muutus nüüd kahekomplektiliseks. Koolitööks oli nüüd vaja kaht ruumi, üks I, II klassile ja teine III ja IV klassile. Ülesanne lahendati lihtsalt nii, et senine klassiruum jaotati õhukese laudvaheseinaga kaheks.

Osa õpilasi vajab ka ööbimiseks ruumi. Neid majas ette nähtud ei olnud. Magamisruumiks hakkasime kasutama üht klassi, mida soojendas suur telliskivi ahi. Magamisasemed kombineerisime pikkadest koolipinkidest, aetasime need ööseks kõrvuti, et sinna paigutada magamiskotid. Päeval olid kotid ühes väikeses laste toidukottidele ja -kastidele määratud sahvris. "Rekreatsiooniruumiks" oli vahetundidel väike eesruum, kus toimus ahjukütmine ja avanesid mitmed ukсед.

Ahjukütteks kasutati hagu, mida naturaalkohustuse korras talunike poolt kohale toodi. Varemadel aegadel pidid lapsed iseteenindamise korras ahjusid kütma, ruume koristama ning

tarbevee tooma. Nüüd oli juba väikest edu selles märgata, et valla poolt palgati koolile teenija, "kojamees", kelle kohuseks oli ahjude kütmine ja ruumide koristamine.

Õpetajaile toodi valla poolt ka jämedaid küttepuid. Hagus dega poleks võimalik olnud leivaahju kuumaks kütta. Senist ühe õpetaja jaoks määratud korterit kasutasid nüüd kaks õpetajat sõbralikult ühiselt. Nende ühine korter koosnes kahest väikesest toast ja kitsast köögist.

Teise õppejõu juurdetulekuga elavnes seltskondlik tegevus. Ilmar Leitalu oli musikaalsete kalduvustega. Siia koondati nüüd Kullamaa Muusikaseltsi puhkpillid ja moodustati pasunakoos. Külanoorte kaasaaitamisel õpiti näidendeid. Kanti ette A.Kitzbergi "Tuulte pöörides", J.Kunderi "Kroonu onu", O.Lutsu "Kapsapea" ning isegi Moliere'i "Ihnus". Mait Metsanurga "Vagade elu" tekitas umbruskonnas pahameelt. Usuline liikumine oli siin kaunis tugev.

Õpilased korraldati koolimajas, aga vanadele määratud pidude korraldamiseks tuli ruume siit-sealt otsida. Suvel saadi asjast nii üle, et näitelava ehitati endisse mõisarehte, talvel oli võimalik selleks kohandada endist Maidla mõisa harrastemaja, kus aga elas ka jaoskonnaarst. Rahva osavõtt pidudest oli usna rohke. Talvel kippusid harrastemaja ruumid kogu ni kitsaks jääma.

Pidudele järgnes loomulikult tants, milleks muusikat tegi puhkpilli orkester.

1926. aastal siirdus Ilmar Leitalu Loodna algkooli juha-

tajaks. Tema asemele valiti Miralda Leitalu, kunagise siinse õpetaja Villem Leitali tütar. Miralda Leitalu lahkus koolist juba järgmisel aastal, läks ennast pedagoogika alal täiendama. 1927.a. sügisel valitakse koolijuhatajaks Haarald Kuuskler, õpetajaks jäi Marie Uustalu. Kuusklergi ei püsinud siin kauem kui ühe aasta. Järgmisel 1928. aastal valitakse koolijuhatajaks Amilde Peikel, kes oli lõpetanud õpetajate seminari. Oli juba rohkem kutselisi õpetajaid kogunenud, kellele võis kindlamini usaldada koolitööalal suuremate nõuete täitmise. M.Uustalu teoreetilistes teadmistes oli puudujaake, tema võimed tuginesid rohkem praktilisest tööst tulenevatel kogemustel.

1931.a. sügisel muudeti Maidla kool kuueklassiliseks algkooliks. Nüüd tuli juurde ka kolmas õpetaja, kelleks valiti Anete Peterson. Koolihoone Tikamäel ei mahutanud kuue õppeaasta õpilasi ega andnud kuidagi võimalusi õõbivate õpilaste paigutamiseks. Siis õnnestus kooliruumide alla saada osa Maidla endise härrastemaja hoonest, kus võeti ette hädavajalik remont. Maidlasse paigutati klassikomplekt V ja VI klassiga ning kohandati ruumid ühe õpetaja korteriks.

Õppetöö täitmine muutus sellel õppe-aastal eriti raskeks. Suure vahetunni ajal pidid kaks õpetajat ühest majast teise "jalutama". Võib kujutleda, milliseks kujunes see jalutuskäik porisel ajal.

1932. aasta suvel vabanes terve Maidla mõisahoone. Seni sealseid ruume kasutanud jaoskonnaarst siirdus Kullamaa keskusse. Terve hoone võeti nüüd kooli alla.

Tolle aja kohta oli uude kohta kolimine juba suureks saavutuseks. Uus hoone ei olnud muidugi eriti kohane kooliruumideks, kuid paremusi endisega võrreldes oli kindlasti olemas. Siia said õpetajad korterid ja õpilased ööbimisruume. Siin oli suurem keskus, maja ümbrus kaunim.

Senine koolijuhataja Peikel ja õpetaja Peterson ~~XX~~ lahkusid jälle. Kuulutati välja kahe õppejõu valimine. Kandidaate ilmus rohkesti. Teatud tagurliku hariduspoliitika tõttu koondatai õpetajate kohti. Tööjõu pakkumine ületas kohtade arvu. Kohasoovijate kohtadele paigutamine polnud korraldatud. Ühele vabale õpetajakohale ilmus kümme kandidaati. Nendest valiti üks, ülejäänud pidid uutele valimistele edasi rändama. Sest siis ka tuli, et õpetajate valimisi valdades hakati nimetama õpetajate laatadeks.

1932. aastal toimunud valimistel sai Maidla kuueklassilise algkooli juhatajaks August Vreintal ja õpetajaks Erich Seppel. Endistest õpetajatest jäi ikka veel kohale M. Uustalu.

Enne üldise kuueaastase koolikohustuse kehtima hakkamist läksid siinsed õpihimulised Silla kooli, endisse ministeeriumi kooli. See kool oli mahutanud üle saja õpilase ja omal ajal ehitatud terve Kullamaa kihelkonna tarvis. Nüüd jäid kõik koolikohuslikud õpilased Koluvere-Kalju vallast Maidla kooli. Esimestel aastatel pärast laiendatud koolikohustuse kehtima hakkamist oli Maidla koolis 125 õpilast. Maidlasse tuli õpilasi teistest oma valla koolidest. Leevrest ja Lauknalt, kus jäid tegutsema neljaklassilised koolid.

Suurema õpilaspere hulgas leidus arvukamalt õpilasi, kellel oli häid erikalduvusi. Erich Seppel oli lõpetanud seminari,

ja seal saanud ulatusliku muusikalise hariduse. Seppelil tuli mõte asutada õpilastest orkester. Mänguriistade hankimiseks puudus aga raha. Jällegi tuli kasutusele võtta endine abinõu - peod ning koguda peotuludest vajalik rahasumma pillide ostmiseks. Esimesed pillid olid okariinid, pottviled. Hiljem oli võimalus hankida mandoliine ja kitarre. Õpilasorkestrile astus juurde ka noori väljaspoolt, näiteks Salme Reesar, praegune Salme Tuisk. Kullamaa koolides mujal sarnast orkestrit ei olnud.

Tol ajal asutati siia Kolovere-Kalju haridusselts "Edu", kus kandvamateks jõududeks olid õpetajad, mitte ükski Maidla koolist, vaid ka Kolovere lossis asuvast Riigi Hoolekandekoolist. Asutati segakoor, kus oli liikmeid 50 ümber. Koorijuhiks oli Riigi Hoolekandekooli õpetaja Pärt Ellerhein, hiljem Ferdinand Nõlvak. See segakoor avaldas elavat tegevust. Korraldati iseseisvaid kontserte ja võeti osa kohalikest ja üldistest laulupidudest. Ühel üldlaulupeo eelproovil kontrollis meie koori võimeid Karl Leinus Tallinnast ja jäi tulemustega täiesti rahule.

Haridusseltsi juurde moodustati mitmesugused ringid. Oli näitering, mida juhtisid Haldur Lepamäe ja Alfred Samet. Oli fuusikaring, mida juhtis Alfred Samet. Korraldati kahte näitekunsti kursused, mida juhatasid spetsialistid Tallinnast. Õpiti ära näidendid "Võlglane" ja "Õitsev meri". Hiljem kanti hea menuga ette H. Raudsepa "Vedelvorst" ja Malgu "Vaesemehe ututall". Maidla kooli õpetajad võtsid osa ka Kullamaa ühistest üritustest, milleks olid Kullamaa laulupäevade korralda-

mine, suuremate näidendite lavastamine ("Niskamäe naised", "Sinimandria"), "1905"j.t.)

Ei saa nimetamata jätta inimesi väljaspoolt, kes Maidla kooli üritusi igati toetasid: Ruut Kurepalu, Villu Haavandi, Artur Vanatoa, Erich Laanert, Joh. Nurme, Feliks Pops, Aivo Rooste, Marge Leitalu, Joh. Silberberg, Alfred Hõbe ja paljud teised.

Paralleelselt selle kõigega lavastati igal aastal õpilasetendusi eestkätt muidugi omas koolis, aga ka ühise ettevõtte-na teiste koolidega Kullamaal.

1936. aastal paigutati õpetaja Seppel teisele kohale, Riisipere lastekodu õpetaja kohale. Vabanenud kohale määrati kaks õpetajat, kumbki poole kohaga. Üks oli Dasja Soom, praegune Aasa Ellerhein, tuntud koorijuht Haapsalus, teine Helene Link. Õpetajate kohti oli vähendatud, töödotsivaid õpetajaid juurde tulnud.

1937. aastal määrati Maidlasse õpetajaks õpetajate seminari lõpetanud Arnold Vilumaa, kohapealse päritoluga noormees. Vilumaa tegevuse tahajärjel kujuneski koolis mandolii-niorkester, kus mängisid ainult õpilased. Ainult suuremate esinemiste puhuks täiendati seda orkestrit musikaliste jõududega väljaspoolt.

1940. aastal paigutati senine juhataja August Vreintal Kiidevasse koolijuhatajaks. Kiidevast tuli Maidlasse koolijuhatajaks Voldemar Pöder. Endised õpetajad Vilumaa ja Uustalu jäid kohale. Pöder ja Vilumaa tegid oma noore energiaga palju ära õppetöö tihendamiseks.

1941. aastal tungisid hitlerlikud väed meie rahuliku maa kallale. Algas Suur Isamaasõda. Ühel ilusal juulikuuhommikul saatsime meie, koolimaja ümbruskonna elanikud Maidla koolimajast välja kaht noormeest seljakottidega, kes läksid meie nõukogude maad kaitsema. Need noormehed olid Voldemar Pöder ja Arnold Vilumaa. Mõlemad nad jätsid oma noored, lootustandvad elud isamaa altarile.

Senise koolijuhataja lahkumise järel määrati koolivalitsuse käskkirjaga järelejäänud õppejõud Marie Uustalu Maidla kooli juhataja kohustetäitjaks.

1941. aasta sügisel määrati Aug. Vreinthali okupatsioonivõimud poolt tagasi Maidla kooli juhatajaks. Uueks õpetajaks tuli Paula Kiisküla, M. Uustalu jäi õpetajaks edasi.

1942. aastal paigutasid okupatsioonivõimud M. Uustalu Maidlast Haeskasse. Sellega lõppesid M. Uustalu sidemed Maidla kooliga, kus ta oli pidevalt töötanud kakskümmend üks aastat.

Maidla kooli hilisemate olude valgustamine ei kuulu enam nende ridade ülesannete hulka.

Andmed käesoleva mälestuste kirjutaja
kohta.

Mari Mihkli tr. Mustalu, sündinud 189. aastal
Hanila kihelkonnas, Massu vallas talurentniku tütrena.
Lapsepõlves olnud onu juures karjaseks. Siis sai ta seal
oma esimese hariduse Tuudi vallas koolis. Pärast vallas-
kooli lõpetamist siirdus Tallenna, kus õppis trükitööliseks.
1913. aastal sõitis Peterburi, kus oli seni Esimese Maailma
sõja alguseni peresonnas lastehoidjaks. Trükitöölisena täien-
das oma haridust õhtukoolis, kust aga mingisugust diplo-
mi ei saanud. Kui mesõpetajad olid mobiliseeritud sõtta,
täitis Mari Mustalu õpetaja kohuseid seni 1918. a. lõpuni.
Oli siis jälle mõned kuud Tallennas trükitööliseks. 1919. a.
oli pedagoogiliste seeressuruste kuulajaks, sai samal
aastal õpetaja koha. 1921. aastast seni 1942. aastani oli
Maidla algkoolis esiteks juhatajaks ja pärast, kui kool
muudeti koolklassiks, samas koolis õpetajaks. Hiljem,
seni 1949. aastani oli õpetajaks Kaasras ja Lillal. Prae-
gu pensionil ja elab Rapla rajoonis, Maidlas. Aadress
Kohusere sf. Saechi. Hariduse kohta, mingsuguseid do-
kumente ei oma.

22. aprill 1963.

Mustalu.